

การประชุมสภาท้องถิ่น

โดย นางสาวกิริณี จาระนุ่น

ขอบเขตการบรรยาย

01

กฎหมาย และระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา
ท้องถิ่น

02

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ในการประชุมสภาท้องถิ่น

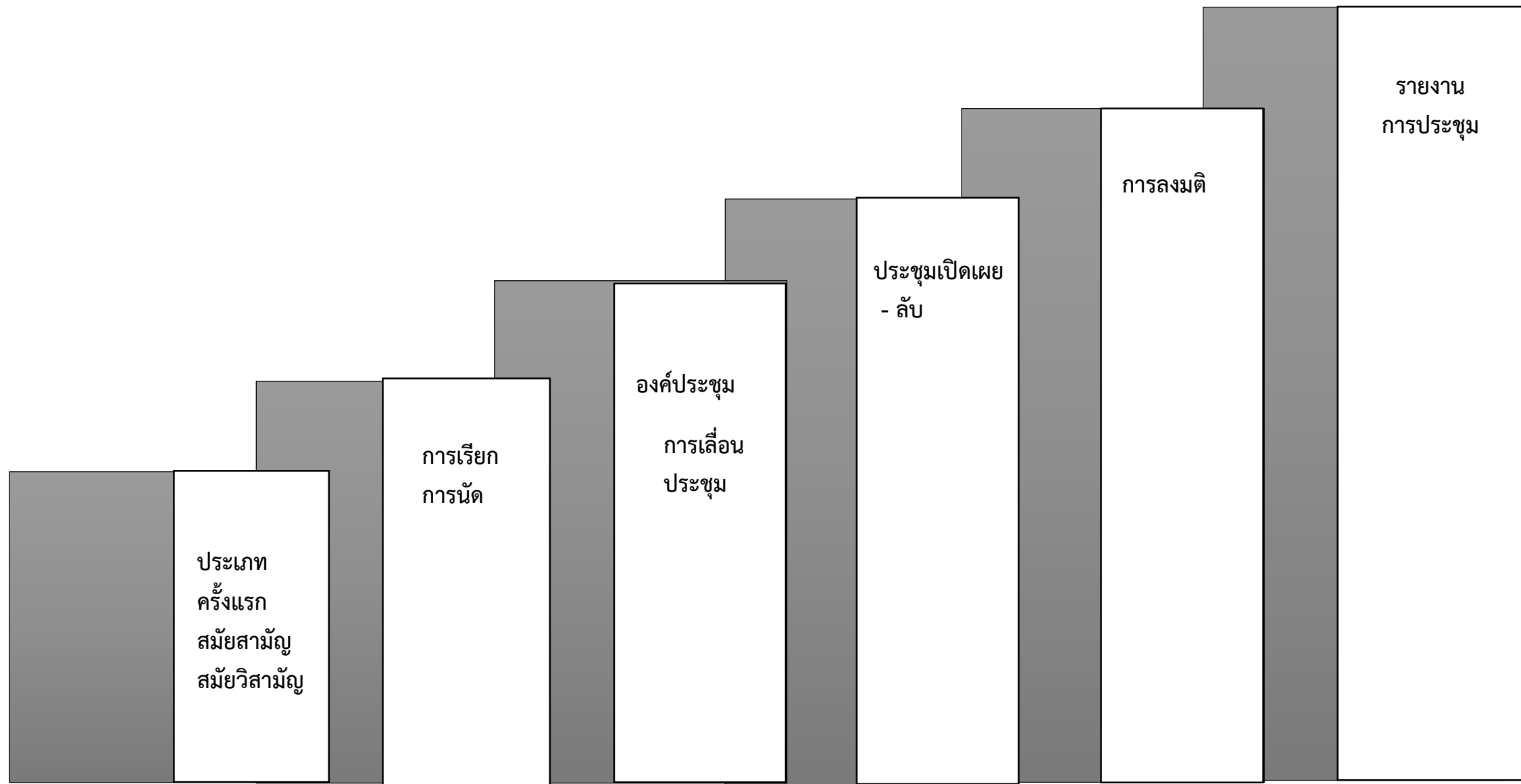
03

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายในการ
ประชุมสภาท้องถิ่น

04

คดีปกครองที่เกี่ยวข้องกับประชุมสภาท้องถิ่น

การประชุมสภาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น

แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

โดย
นางสาวกิริณี จาระนุ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและการปฏิบัติหน้าที่ของสภาท้องถิ่นในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ วิธีเลือกประธานสภาท้องถิ่น ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นคนหนึ่งซึ่งตนเห็นว่าสมควรให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาท้องถิ่น การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าสองคน เว้นแต่สภาท้องถิ่นใดมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่น้อยกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคน โดยให้สมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละคนมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว ชื่อที่เสนอไม่จำกัดจำนวน และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อคนหนึ่ง โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อ เมื่อตรวจนับแล้วให้ประธานที่ประชุมประกาศคะแนนต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคนให้เลือกใหม่เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดนั้นโดยใช้วิธีเดิม ถ้าผลการเลือกใหม่ปรากฏว่ายังมีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลากเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่านั้น

ให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อได้รับหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ในการลงคะแนนเลือกด้วยวิธีจับสลาก โดยให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อตกลงกันว่าจะให้คนใดเป็นคนจับสลากก่อนหลัง แล้วให้จัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน มีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวตามลำดับให้ครบตามจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ หากตกลงกันไม่ได้ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง

ให้ประธานที่ประชุมประกาศหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อตามลำดับหมายเลข

ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวผู้ที่ถูกเสนอชื่อลงในบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน ใส่ซอง แล้วนำซองใส่ลงในหีบที่จัดไว้ด้วยตนเองต่อหน้าประธานที่ประชุม

/วิธีการ...

-๔-

การเสนอชื่อให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวน เว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น และให้นำวิธีการเลือกตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้ใช้วิธียกมือขึ้นหันศีรษะ

การเลือกกรรมการวิสามัญของสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้สภาท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามลำดับรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่มีอำนาจดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นกรรมการวิสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของข้อ ๑๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้ประชาชนที่ประสงค์จะเข้าฟังการประชุมได้เข้าฟังการประชุมและการปรึกษาของสภาท้องถิ่นให้เป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาท้องถิ่นกำหนด”

ข้อ ๑๓ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของข้อ ๑๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

“การถ่ายทอดการประชุมสภาท้องถิ่นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีอื่นใดจะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาท้องถิ่น”

ข้อ ๑๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พลเอก (อนุพงษ์ เผ่าจินดา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามแล้ว

เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565 มีจำนวน 4 หน้า

- ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ระเบียบ มท. ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นที่ปรับปรุงใหม่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565

- ผู้รับรองการเสนอชื่อ : ๒ คน/๑ คน
- วิธี : เขียนหมายเลข (แทนชื่อ -สกุล) ใส่ซองและหย่อนหีบด้วยตนเองต่อหน้าประธานที่ประชุม
- นอกนั้นเหมือนเดิม

- ตาย
- ลาออก
- (อบต.ยื่นแล้วต้องให้สภา
- ครบอายุสภา
- ยุบสภา
- สภามีมติให้พ้น
- มิตให้พ้นด้วย

- เมื่อประธานสภาท้องถิ่นเห็นสมควร
- ตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมอิเล็กทรอนิกส์
- การถ่ายทอดการประชุมฯ เมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาท้องถิ่น

การเลือกประธานสภาท้องถิ่น (ข้อ 8)

การพ้นตำแหน่งเลขานุการสภา (ข้อ 18/1)

การประชุมอิเล็กทรอนิกส์ (ข้อ 36/1) (ข้อ 117 ว.5)

ระยะเวลาเสนอญัตติ (เรื่องรับด่วน) (ข้อ 38)

ผู้รับรอง/ลงมติด้วยวิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ

ประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ ปปช.เข้าฟังการประชุมสภาท้องถิ่น (ข้อ 117 ว.4)

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติที่ประชาชนเสนอ

เรื่องปกติ : เสนอล่วงหน้า 5 วันก่อนวันประชุม
เรื่องรีบด่วน : น้อยกว่านั้นได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า 24 ชม .ก่อนวันประชุม

- แก้ไขข้อ 19 วรรคสอง: เลือกเลขานุการสภาชั่วคราวด้วยวิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ
- แก้ไขข้อ 26 วรรคหนึ่ง : เลือกประธานสภาชั่วคราวด้วยวิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ
- ผู้รับรอง : สมาชิก 2 คน เว้น อบท.มีสมาชิกเท่าที่เหลืออยู่น้อยกว่า 8 คน ใช้ผู้รับรอง 1 คน (ข้อ 107)

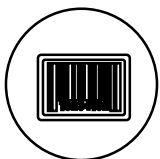
ประธานสภาจัดให้ ปปช.ที่ประสงค์เข้าฟังตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาท้องถิ่นกำหนด

แก้ไข ข้อ 56 วรรคสาม ให้ประธานแจ้งผู้แทน ปปช. ที่เข้าชื่อเข้าร่วมประชุม+มีสิทธิชี้แจง/เสนอข้อเท็จจริง/ความเห็น
เพิ่มข้อ 56 วรรคสี่ สภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน 60 วัน
แก้ไขข้อ 107 ให้ตั้งผู้แทน ปปช.มาเป็นกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างในสัดส่วนไม่น้อยกว่า 1/3

- ✓ พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563
- ✓ ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 (ฉ.2) พ.ศ. 2564

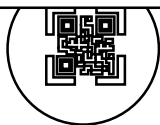
การเลือกประธานสภาท้องถิ่น

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธานสภาท้องถิ่นนำไปใช้กับการเลือกตำแหน่งอื่นๆ
ในสภาท้องถิ่นด้วย ดังนี้

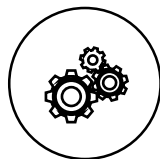
การเลือกประธานสภาท้องถิ่น

- ระเบียบฯ ข้อ 8
- การเสนอชื่อ
  - การรับรอง
  - การลงคะแนน
  - การนับคะแนน
  - ผู้ได้รับเลือก
  - การรายงานและแต่งตั้ง (เทศบาล/อบต.)

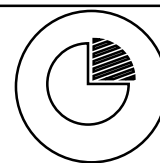
การเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น

ระเบียบ ฯ ข้อ ๑๓ วิธีเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น
ให้นำความในข้อ 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น

ระเบียบฯ ข้อ 12 วิธีเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น
ให้นำความในข้อ 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลม
โดย อบจ. ให้เลือกรองประธานคนที่หนึ่งก่อน
แล้วจึงเลือกรองประธานในลำดับถัดไป

การเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

ระเบียบฯ ข้อ 107 วรรคสอง ... ให้นำวิธีการเลือกตาม
ข้อ 12 และข้อ 14 มาใช้บังคับโดยอนุโลม
เว้นแต่การลงคะแนนให้ใช้วิธียกมือขึ้นในที่ประชุม

ประธานสภาท้องถิ่น

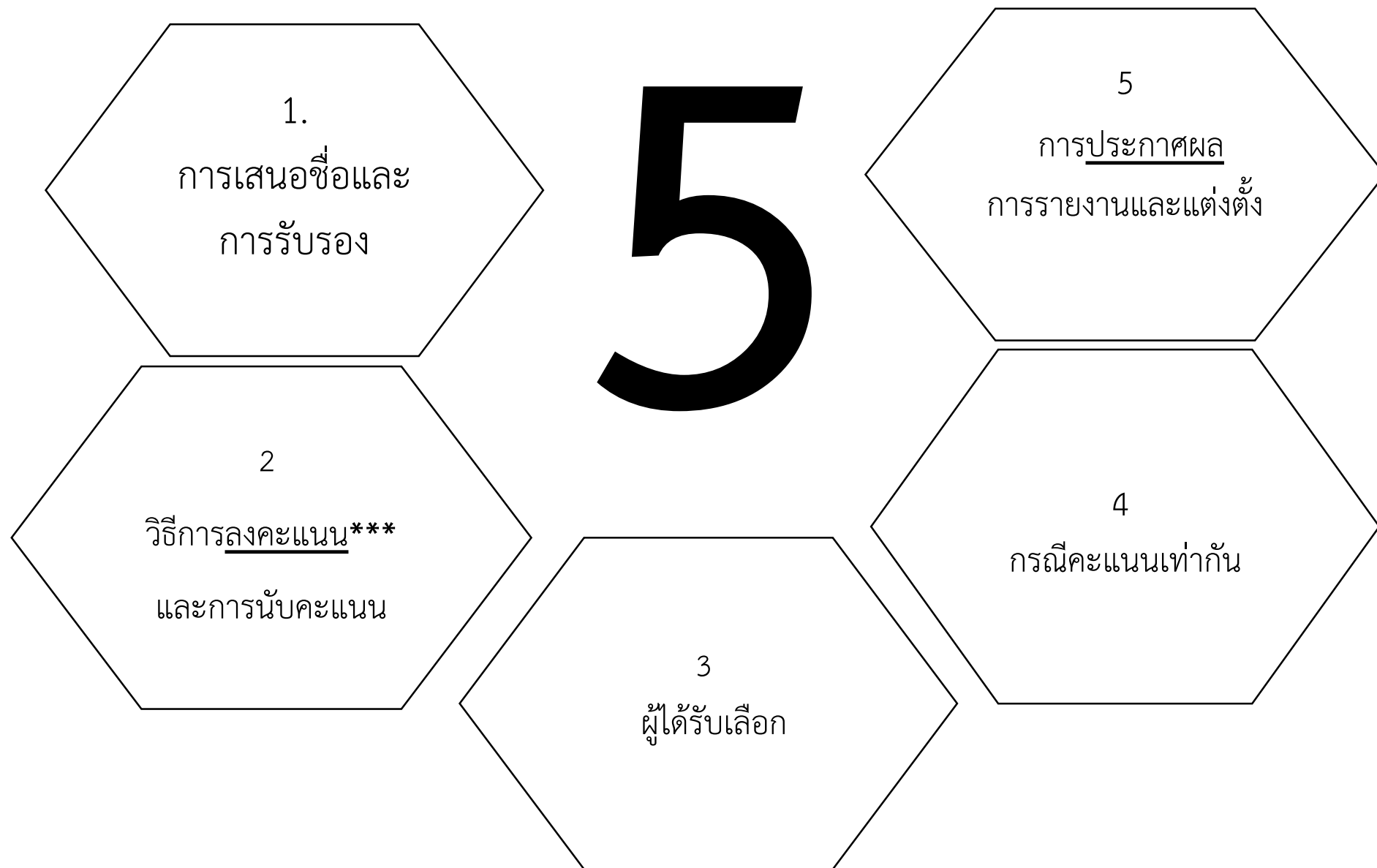
รองประธานสภาท้องถิ่น

เลขานุการสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการสภาท้องถิ่น

หลักเกณฑ์และวิธีการการเลือก
ประธานสภาท้องถิ่น

หลักเกณฑ์และวิธีการ

การเลือกประธานสภาท้องถิ่น

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ วิธีเลือกประธานสภาท้องถิ่น ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นคนหนึ่งซึ่งตนเห็นว่าสมควรให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาท้องถิ่น การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าสองคน เว้นแต่สภาท้องถิ่นใดมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่น้อยกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคน โดยให้สมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละคนมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว ชื่อที่เสนอไม่จำกัดจำนวน และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อคนหนึ่ง โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อ เมื่อตรวจนับแล้ว ให้ประธานที่ประชุมประกาศคะแนนต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคนให้เลือกใหม่เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดนั้นโดยใช้วิธีเดิม ถ้าผลการเลือกใหม่ปรากฏว่ายังมีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลากเฉพาะผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน

ให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อได้รับหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ในการลงคะแนนเลือกด้วยวิธีจับสลาก โดยให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อดตกลงกันว่าจะให้คนใดเป็นคนจับสลากก่อนหลัง แล้วให้จัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน มีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวตามลำดับให้ครบตามจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ หากตกลงกันไม่ได้ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง

ให้ประธานที่ประชุมประกาศหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อตามลำดับหมายเลข

ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวผู้ที่ถูกเสนอชื่อลงในบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน ใส่ซอง แล้วนำซองใส่ลงในหีบที่จัดไว้ด้วยตนเองต่อหน้าประธานที่ประชุม

/วิธีการ...

-๒-

วิธีการเสนอชื่อและการรับรองตามวรรคหนึ่งให้นำความในข้อ ๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ประธานที่ประชุมเชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่าสองคนช่วยตรวจนับคะแนน

วิธีจับสลากตามวรรคหนึ่งให้ประธานที่ประชุมดำเนินการให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันตกลงกันเสียก่อนว่าจะให้ผู้ใดเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง หากตกลงกันไม่ได้ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง แล้วให้จัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกันตามจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากัน โดยเขียนข้อความว่า “ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น” เพียงบัตรเดียว นอกนั้นเขียนข้อความว่า “ไม่ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น”

ระเบียบฯ ข้อ 8

หมายเหตุ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามแล้ว

เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565 มีจำนวน 4 หน้า

- ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธานสภาท้องถิ่น

การเสนอชื่อ และการรับรอง (ข้อ 8 วรรคหนึ่ง และวรรคห้า)

- สมาชิก 1 คน เสนอได้ 1 ชื่อ
- ต้องมีสมาชิกรับรองอย่างน้อย 2 คน
  - *** เว้นแต่สภาท้องถิ่นใดมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่ น้อยกว่า 8 คน ให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง 1 คน
  - * สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว
- เสนอชื่อได้ไม่จำกัดจำนวน
- วิธีการเสนอชื่อและการรับรองตามวรรคหนึ่งให้นำความ ในข้อ ๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ให้กระทำโดยวิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ)

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธานสภาท้องถิ่น

การลงคะแนน (ข้อ 8 วรรคหนึ่ง ถึงวรรคสี่)***

- *** ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกจากชื่อเหล่านั้น โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อคนละหนึ่งชื่อ (ข้อ 8 วรรคหนึ่ง)
- *** ให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อได้รับหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ในการลงคะแนนเลือกด้วยวิธีจับสลาก (ข้อ 8 วรรคสอง)
  - โดยให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อกดลงกันว่าจะให้คนใดเป็นคนจับสลากก่อนหลัง แล้วให้จัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน มีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ถูกเสนอชื่อ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวตามลำดับให้ครบตามจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ
  - หากตกลงกันไม่ได้ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง
- *** ให้ประธานที่ประชุมประกาศหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อตามลำดับหมายเลข (ข้อ 8 วรรคสาม)
- *** ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อลงในบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน ใส่ซอง แล้วนำซองใส่ลงในหีบที่จัดไว้ด้วยตนเองต่อหน้าประธานที่ประชุม (ข้อ 8 วรรคสี่)

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธานสภาท้องถิ่น

การตรวจนับคะแนน (ข้อ 8 วรรคหนึ่งและวรรคหก)

- ประธานชั่วคราวเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่า 2 คน ช่วยตรวจนับคะแนน
- เมื่อตรวจนับแล้วให้ประธานที่ประชุมประกาศคะแนน ต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น

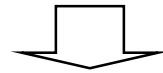
หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธานสภาท้องถิ่น

ผู้ได้รับเลือก

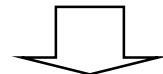
- ถ้าเสนอชื่อเพียง 1 คน ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก (ข้อ 14 : ถ้ามีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเพียงตำแหน่งละหนึ่งคน ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก)
- ผู้ได้คะแนนสูงสุด (ข้อ 8 วรรคหนึ่ง : ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก)
- กรณีมีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน
  - ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคน (คะแนนเท่ากัน)
ให้ลงคะแนนใหม่โดยวิธีเดิมอีกครั้ง * เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันนั้น
  - หากยังเท่ากันอีกให้จับสลาก (เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันนั้น)
- วิธีการจับสลาก

การจับสลาก (ข้อ 8 วรรคเจ็ด)

ประธานที่ประชุม * จัดให้ตกลงกันว่าใครจะจับสลากก่อน

ถ้าตกลงกันไม่ได้ ให้ประธานที่ประชุม * จับสลากว่า
ใครจะจับสลากก่อน

ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจับสลากตามลำดับ

บัตรสลาก ต้องมีชนิด สี ขนาด เหมือนกัน เท่าคนมีคะแนนเท่ากัน
เขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น” 1 บัตร
นอกนั้นเป็น “ไม่ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น”

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธานสภาท้องถิ่น

การแต่งตั้งประธานสภา (ข้อ 9)

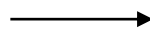
ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

ผวจ.

ประธานสภาเทศบาล

นายก

ประธานสภา อบต.

- * ต้องแต่งตั้งทันทีเมื่อการเลือกประธานสภาแล้วเสร็จ
- * และให้ประธานสภาที่ได้รับเลือกปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมในครั้งนั้นต่อไป

***กรณี อบจ.

ประธานสภาดำรงตำแหน่งทันทีตามมติสภา อบจ.

การเลือกরণประธานสภาท้องถิ่น

- ประธานสภาจัดให้มีการเลือกরণประธานสภา
- ต้องเลือกในการประชุมสภาครั้งแรก
- จำนวน
  - เท่ากับที่กฎหมายกำหนด (อบจ. 2 คน , เทศบาล / อบต. 1คน)
  - อบจ. ให้เลือกরণประธานสภาคนที่ 1 ก่อน

การเลือกกรองประธานสภาท้องถิ่น

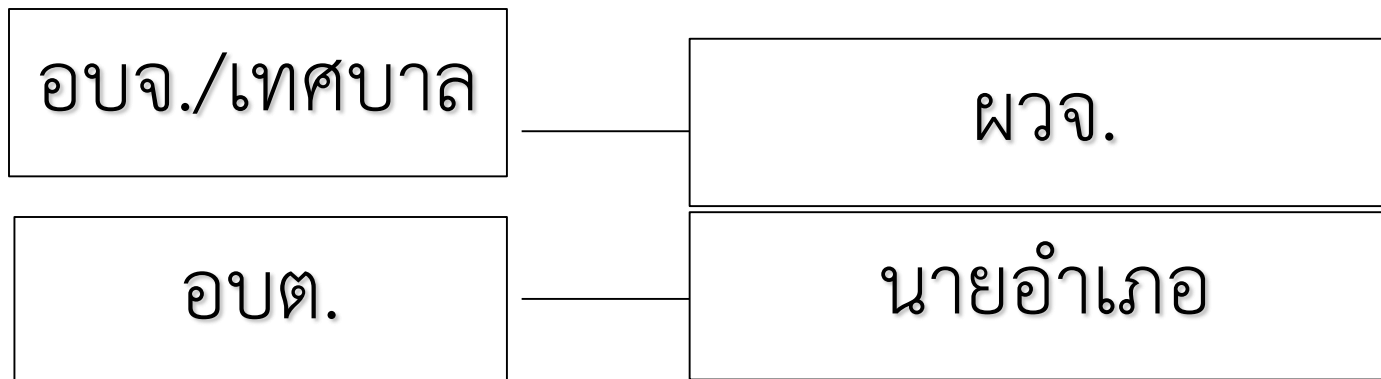
- ประธานสภาจัดให้มีการเลือกกรองประธานสภา
- ต้องเลือกในการประชุมสภาครั้งแรก
- จำนวน
  - เท่ากับที่กฎหมายกำหนด (อบจ. 2 คน , เทศบาล / อบต. 1คน)
  - อบจ. ให้เลือกกรองประธานสภาคนที่ 1 ก่อน

วิธีการเลือกরণประธานสภาท้องถิ่น (ข้อ 12)

- เหมือนวิธีเลือกประธานสภาท้องถิ่น ตามข้อ 8 *

การรายงาน (ข้อ 11 วรรคสาม)

- ประธานสภาต้องรายงานผล ภายใน 7 วัน นับแต่วันเลือก

- ผวจ./นายอำเภอแต่งตั้งรองประธานสภาเทศบาล/อบต.
- กรณี อบจ. ดำรงตำแหน่งพื้นที่ตามมติสภา อบจ.

การเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น

- ประธานสภาจัดให้มีการเลือกเลขานุการสภา
- วิธีการ (ข้อ 13 วรรคหนึ่ง : ให้นำความในข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม)
  - ☞ เหมือนวิธีเลือกประธานสภาท้องถิ่น ตามข้อ ๘ *
- เลือกจาก
  - ☞ สมาชิก
  - ☞ พนักงาน / ข้าราชการส่วนท้องถิ่น
แต่ กรณี อบต. หมายถึง ปลัด อบต. เท่านั้น

หมายเหตุ เมื่อได้เลขานุการสภาท้องถิ่นแล้วให้เลขานุการสภาชั่วคราวพ้นจากตำแหน่ง (ข้อ 13 วรรคสอง)

การเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

-๓-

ข้อ ๗ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓๖/๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

“ข้อ ๓๖/๑ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นเห็นสมควรอาจจัดให้มีการประชุมตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๓๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๘ ผู้ใดที่หลายต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าห้าวัน เว้นแต่กรณีใดเป็นเรื่องรีบด่วนจะยื่นน้อยกว่านี้ก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันประชุม และต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองอย่างน้อยสองคน แต่หากสภาท้องถิ่นนั้นมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเหลืออยู่น้อยกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคน เว้นแต่ตามกฎหมายหรือระเบียบนี้กำหนดวิธีการเสนอผู้ใดไว้เป็นอย่างอื่น”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของข้อ ๕๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ประชาชนเป็นผู้เสนอร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อเพื่อเข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่น และผู้แทนของผู้เข้าชื่อมีสิทธิชี้แจงหรือเสนอข้อเท็จจริงหรือความเห็นเกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติที่เสนอได้”

ข้อ ๑๐ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของข้อ ๕๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

“ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐๗ ภายใต้บังคับข้อ ๑๐๓ วิธีเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่นให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าสองคน เว้นแต่สภาท้องถิ่นใดมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่น้อยกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคน ส่วนกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

/การเสนอชื่อ...

-๔-

การเสนอชื่อให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวน เว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น และให้นำวิธีการเลือกตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้ใช้วิธียกมือขึ้นในที่ประชุม

การเลือกกรรมการวิสามัญของสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้สภาท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามลำดับรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่มีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นกรรมการวิสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของข้อ ๑๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้ประชาชนที่ประสงค์จะเข้าฟังการประชุมได้เข้าฟังการประชุมและการปรึกษาของสภาท้องถิ่นให้เป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาท้องถิ่นกำหนด”

ข้อ ๑๓ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของข้อ ๑๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

“การถ่ายทอดการประชุมสภาท้องถิ่นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีอื่นใดจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาท้องถิ่น”

ข้อ ๑๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พลเอก (อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ลงนามแล้วเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565

การเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

- ภายใต้บังคับข้อ ๑๐๓ (ประเภท + จำนวน)
- ให้สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น แล้วแต่กรณี
- ในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าสองคน เว้นแต่สภาท้องถิ่นใดมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่น้อยกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคน
- ส่วนกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง
- การเสนอชื่อให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวน เว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น
- และให้นำวิธีการเลือกตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
- เว้นแต่การลงคะแนนให้ใช้วิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ

คณะกรรมการสภาท้องถิ่น

ประเภท

➡ คณะกรรมการสามัญ

สมาชิก 3 – 7 คน

➡ คณะกรรมการวิสามัญ

- สมาชิก+คนนอก 3 -7 คน

- อบจ. ห้ามคนนอกแล้ว

- เทศบาล นายกมีสิทธิเสนอชื่อคนนอกได้ไม่เกิน 1 ใน 4

อำนาจหน้าที่

➡ กระทำกิจการ / พิจารณาสอบสวนเรื่องใด ๆ

อันอยู่ในกิจการของสภา แล้วรายงานต่อสภา

(ข้อ104)

➡ คณะกรรมการตั้งคณะกรรมการได้ตามความ
จำเป็น

แก้ไขเพิ่มเติมการเลือกประธานที่ประชุมชั่วคราว/เลขานุการสภาชั่วคราว

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๑๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งใด ถ้าไม่มีเลขานุการสภาท้องถิ่น หรือมีแต่ไม่อยู่ หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้สภาท้องถิ่นเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือพนักงานหรือข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาท้องถิ่นเฉพาะในการประชุมคราวนั้น โดยให้นำความในข้อ ๑๓ และข้อ ๒๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนเลือกให้กระทำด้วยวิธีการยกมือขึ้นพ้นศีรษะ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๒๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๖ เมื่อถึงกำหนดเวลานัดประชุมและสมาชิกสภาท้องถิ่นมาครบองค์ประชุมแล้วแต่ไม่มีประธานสภาท้องถิ่นและรองประธานสภาท้องถิ่น หรือมีแต่ไม่อยู่ในที่ประชุมหรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมคราวนั้นเป็นประธานที่ประชุมชั่วคราวเพื่อดำเนินการให้สมาชิกสภาท้องถิ่นเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุมชั่วคราวนั้น โดยให้เสนอชื่อและลงคะแนนด้วยวิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ ถ้าในระหว่างการเลือกนั้นประธานสภาท้องถิ่นหรือรองประธานสภาท้องถิ่นแล้วแต่กรณีเข้ามาในที่ประชุมและยอมปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้ระงับการเลือกนั้น หรือถ้าเลือกได้แล้วก็ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นอันพ้นหน้าที่และให้นำความในข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

/ข้อ ๗ ให้เพิ่ม...

หมายเหตุ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ลงนามแล้วเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565

ระเบียบฯ ข้อ 19 วรรคสองข้อ 26วรรคแรก

ประธานที่ประชุมชั่วคราว

การเลือกประธานที่ประชุมชั่วคราว ระเบียบ ข้อ 26

ในกรณีที่มีการประชุมครั้งใด

- ไม่มี (ไม่มีประธาน+ไม่มีรองประธานสภา)
- หรือมีแต่ไม่อยู่ในที่ประชุม
- หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

วิธีการ

- ✓ ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมคราวนั้นเป็นประธานที่ประชุมชั่วคราว
- ✓ เพื่อดำเนินการให้สมาชิกสภาท้องถิ่นเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคราวนั้น
- ✓ โดยให้เสนอชื่อและลงคะแนน ด้วยวิธียกมือขึ้น
- ✓ นำความในข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

- ✓ ถ้าในระหว่างการเลือกนั้นประธานสภาท้องถิ่นหรือรองประธานสภาท้องถิ่นแล้วแต่กรณี เข้ามาในที่ประชุม และยอมปฏิบัติหน้าที่
  - ก็ให้ระงับการเลือกนั้น
  - หรือถ้าเลือกได้แล้วก็ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นอันพ้นหน้าที่
- ✓ ในกรณีประธาน/รองประธาน ไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ให้ประธานหรือรองประธานดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่สำหรับการประชุมนั้นและให้ดำเนินการเลือกประธานที่ประชุมชั่วคราวเพื่อดำเนินการในการประชุมครั้งนั้นจนเสร็จสิ้น (ข้อ 26 วรรคสอง)

ข้อ 7 กรณีผู้มีอายุมากที่สุดไม่รับเป็น /กรณีมีอายุสูงสุดมากกว่าหนึ่งคน

เลขานุการสภาชั่วคราว

การเลือกเลขานุการสภาชั่วคราว

ระเบียบ ข้อ 19 วรรคสอง

ในกรณีที่การประชุมครั้งใด

- ถ้าไม่มีเลขานุการสภาท้องถิ่น
- หรือมีแต่ไม่อยู่
- หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
- หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่

วิธีการ

✓ ให้สภาท้องถิ่นเลือก

- สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือ
- พนักงาน/ข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

คนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาท้องถิ่นเฉพาะในการประชุมนั้น

✓ โดยให้นำความในข้อ ๑๓ และข้อ ๒๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

✓ เว้นแต่การลงคะแนนเลือกให้กระทำด้วยวิธีการยกมือขึ้นพ้นศีรษะ

เพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการสภาท้องถิ่น

ข้อ ๔ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๘/๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

“ข้อ ๑๘/๑ เลขานุการสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาท้องถิ่น

(๓) ครบอายุของสภาท้องถิ่น

(๔) มีการยุบสภาท้องถิ่น

(๕) สภาท้องถิ่นมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อประธานสภาท้องถิ่นรับหนังสือลาออกจากเลขานุการสภาท้องถิ่นแล้ว ให้เสนอสภาท้องถิ่นมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง”

หมายเหตุ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ลงนามแล้ว เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565

เพิ่มเติมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๗ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓๖/๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

“ข้อ ๓๖/๑ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นเห็นสมควรอาจจัดให้มีการประชุมตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์”

ข้อ ๑๓ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของข้อ ๑๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

“การถ่ายทอดการประชุมสภาท้องถิ่นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีอื่นใดจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาท้องถิ่น”

ญัตติและการพิจารณาญัตติ

การเสนอญัตติ

ข้อ 38 * – ข้อ 39

การบรรจุญัตติ

ข้อ 40

การแถลงญัตติ

ข้อ 56

การอภิปราย

หมวด 5 การอภิปราย
ข้อ 63 – ข้อ 72

การลงมติ

หมวด 6 การลงมติ
ข้อ 73 – ข้อ 86

แก้ไขข้อ 38 วรรคหนึ่ง การเสนอญัตติ

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๓๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๘ ญัตติทั้งหลายต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าห้าวัน เว้นแต่กรณีใดเป็นเรื่องรีบด่วนจะยื่นน้อยกว่านี้ก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันประชุม และต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองอย่างน้อยสองคน แต่หากสภาท้องถิ่นนั้นมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเหลืออยู่น้อยกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคน เว้นแต่ตามกฎหมายหรือระเบียบนี้กำหนดวิธีการเสนอญัตติไว้เป็นอย่างอื่น”

ญัตติ
ปกติ

เสนอล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 5
วัน ก่อนวันประชุม

ญัตติ
เรื่องรีบด่วน

เสนอล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 24
ชั่วโมง ก่อนวันประชุม

ร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

หน้า ๑๒

เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๑๓ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อเพื่อเข้า
ร่วมประชุมสภาท้องถิ่น (ข้อ 56 วรรคหนึ่ง)

ผู้แทนของผู้เข้าชื่อมีสิทธิชี้แจงหรือเสนอข้อเท็จจริงหรือ
ความเห็นเกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติที่เสนอได้
(ข้อ 56 วรรคหนึ่ง)

สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่
ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น (ข้อ 56 วรรคสาม)

กรรมการ
วิสามัญ

ให้สภาท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามลำดับรายชื่อผู้แทน
เป็นกรรมการวิสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม (1/3) ของจำนวน
กรรมการวิสามัญทั้งหมด (ข้อ 107 วรรคสอง)

คำถาม – คำตอบ

Q & A

ขอบคุณ
สวัสดี

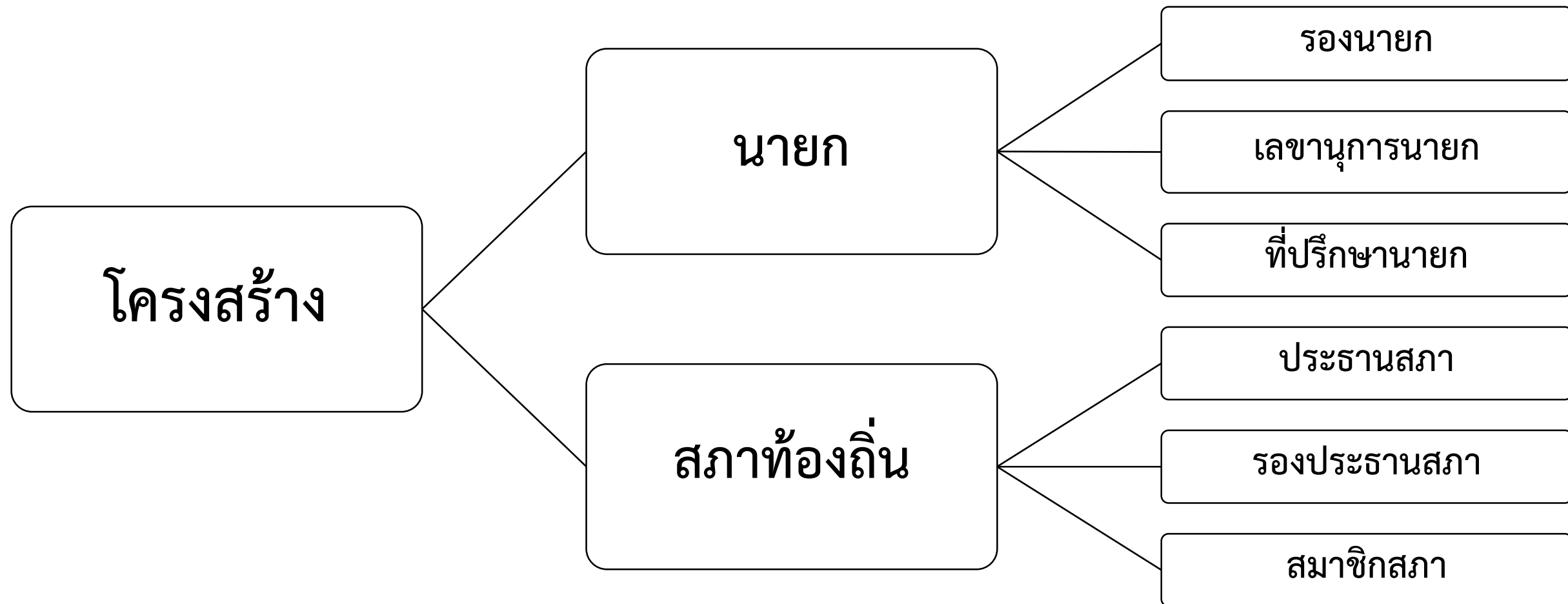
ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น
และข้าราชการส่วนท้องถิ่น
กับสิ่งที่ต้องรู้ ในการประชุมสภาท้องถิ่น
และการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นประกอบการบรรยายเท่านั้น

โดย... นางสาวกิริณี จาระนุ่น

ขอบเขตการบรรยาย

- โครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ดำรงตำแหน่งใน อปท.
- อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น และข้าราชการท้องถิ่น
- ผู้บริหารท้องถิ่นกับการประชุมสภาท้องถิ่น
- ผู้บริหารท้องถิ่นกับการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น
- คดีปกครองที่เกี่ยวข้อง

ผู้ดำรงตำแหน่งใน อปท.

ฝ่ายบริหารท้องถิ่น

ผู้บริหารท้องถิ่น

รองผู้บริหารท้องถิ่น

เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น

ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น

ฝ่ายสภาท้องถิ่น

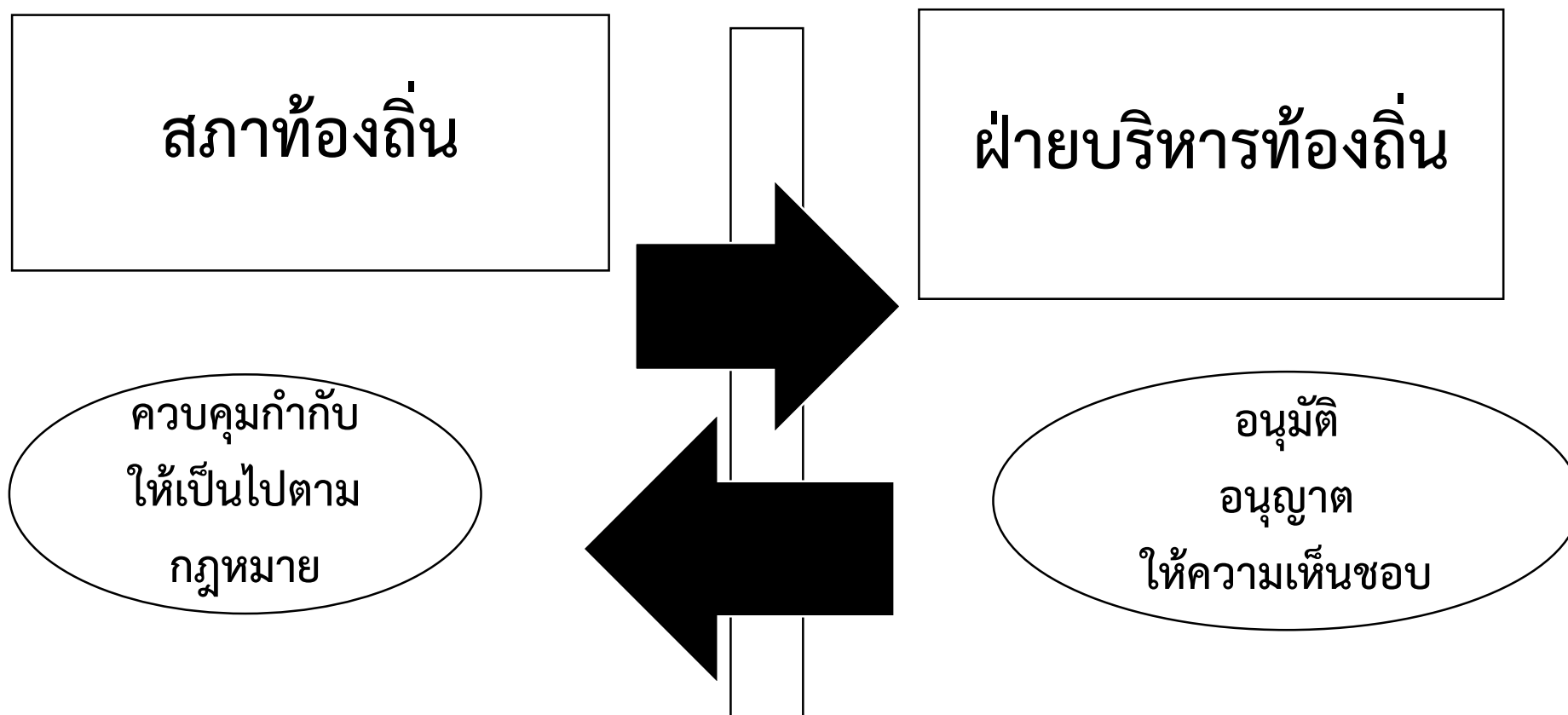
ประธานสภาท้องถิ่น

รองประธานสภาท้องถิ่น

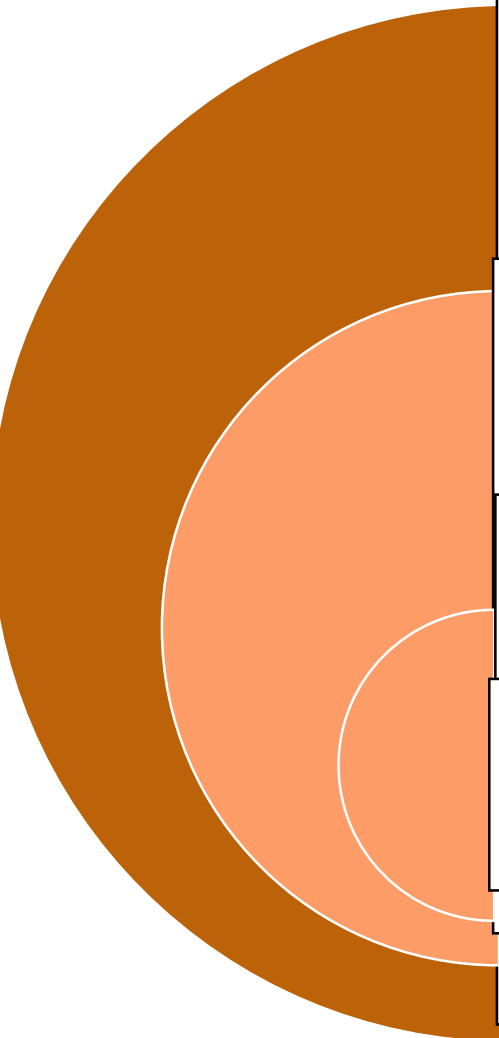
สมาชิกสภาท้องถิ่น

เลขานุการสภาท้องถิ่น

ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศเป็นส่วนรวม

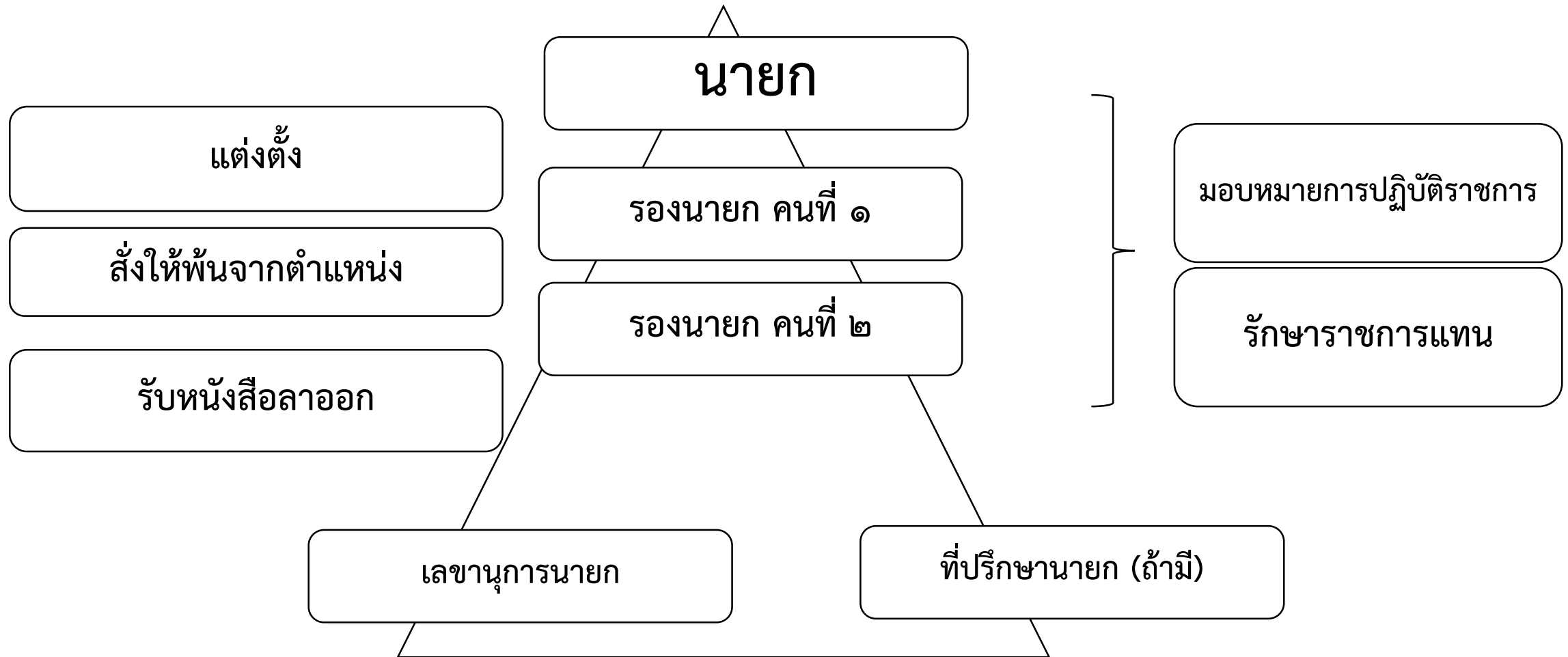

การพ้นจากตำแหน่ง

การขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้าม	• ผู้บริหาร/รองผู้บริหาร • สมาชิก
ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หรือปฏิบัติการไม่ ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดนฝ่าฝืนกฎหมาย	• ผู้บริหาร/รองผู้บริหาร • ประธานสภา/รองประธานสภา
ส่วนได้เสีย	• ผู้บริหาร/รองผู้บริหาร/เลขาฯ/ที่ปรึกษาฯ • สมาชิก
ลาออก	• ผู้บริหาร/รองผู้บริหาร/เลขาฯ /ที่ปรึกษาฯ • สมาชิก/ประธาน/รองประธาน
ขาดประชุมสภาท้องถิ่น	• สมาชิก

ความสัมพันธ์ในฝ่ายบริหารท้องถิ่น

การสอบสวนเพื่อยุบสภาท้องถิ่น ???

อบจ.

ผวจ. รายงานเสนอความเห็น
รมว.มท. ใช้ดุลพินิจสั่งยุบสภา

ม. 80

เทศบาล

ผวจ. รายงานเสนอความเห็น
รมว.มท. ใช้ดุลพินิจสั่งยุบสภา

ม. 74

อบต.

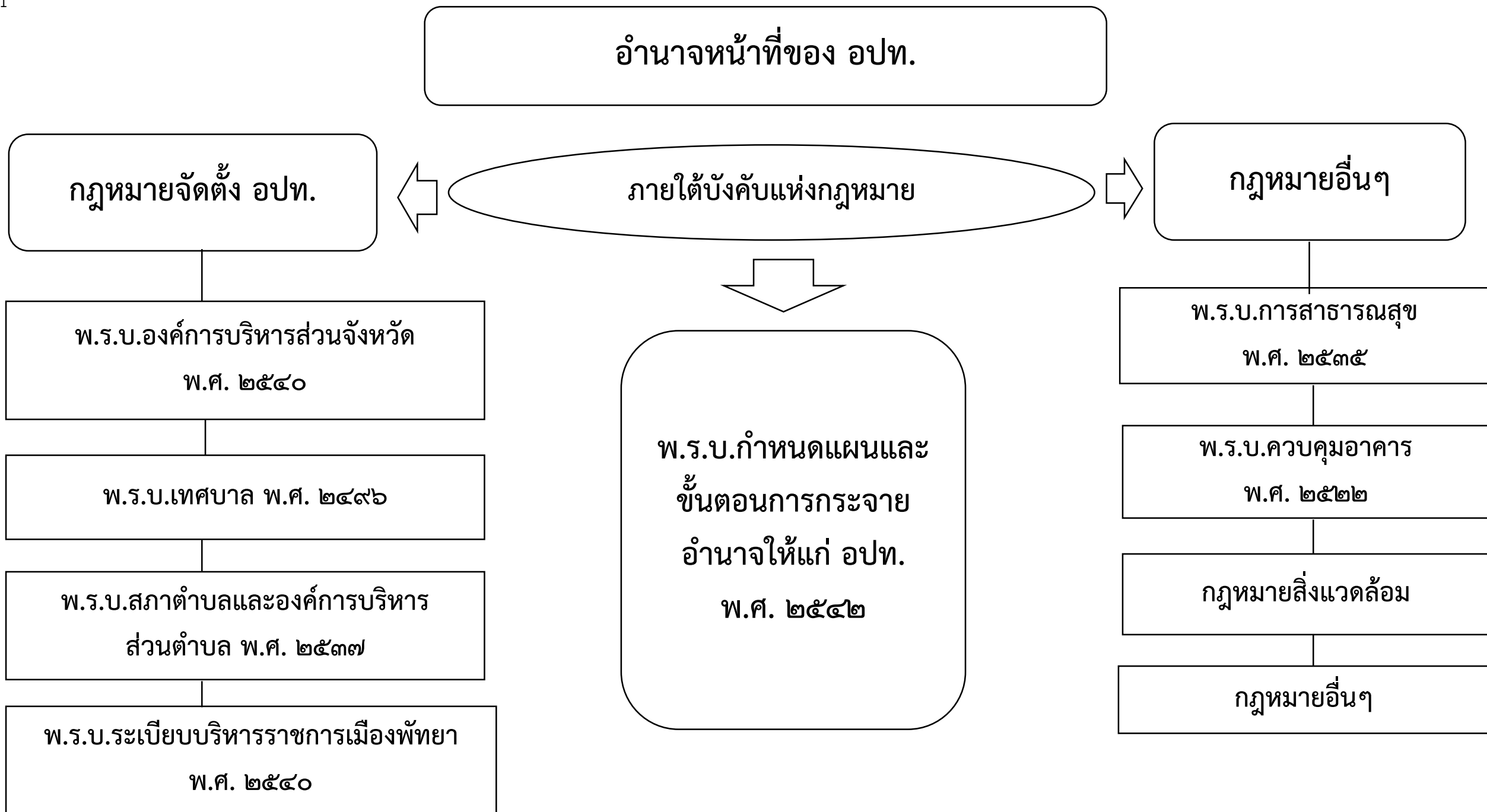
นอ. รายงานเสนอความเห็น
ผวจ. ใช้ดุลพินิจสั่งยุบสภา

ม. 91

เมืองพัทยา

ผวจ. รายงานเสนอความเห็น
รมว.มท. ใช้ดุลพินิจสั่งยุบสภา

ม. 98

อำนาจหน้าที่ของ อปท. ตามกฎหมายจัดตั้ง อปท.

อปท.	กฎหมายจัดตั้ง	อำนาจหน้าที่
อบจ.	พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐	ม. ๔๕ เช่น คู้มครองดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ กิจการในอำนาจหน้าที่ของ อปท.อื่น ตามที่มีกฎกระทรวง กำหนด (กฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๔๑)

อปท.	กฎหมายจัดตั้ง	อำนาจหน้าที่	
		อปท.ต้องทำ	อปท.อาจทำ
เทศบาล	พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖		
	เทศบาลตำบล	ม. ๕๐ เช่น บำรุงรักษาทางน้ำ ทางบก รักษาความสงบเรียบร้อย ฯลฯ	ม. ๕๑ เช่น ให้มีตลาด สุสาน ฼าปนสถาน บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ ฯลฯ
	เทศบาลเมือง	ม. ๕๓ เช่น กิจการตาม ม. ๕๐ และให้มีโรงฆ่าสัตว์ โรงรับจำนำ ฯลฯ	ม. ๕๔ เช่น ให้มีตลาด สุสาน ฼าปนสถาน ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล ฯลฯ
	เทศบาลนคร	ม.๕๖ เช่น กิจการตาม ม. ๕๓ และให้มีตลาด ที่จอดรถ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ฯลฯ	ม. ๕๗ ได้แก ่ กิจการตาม ม.๕๔
อบต.	พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗	ม. ๖๗ เช่น บำรุงรักษาทางน้ำ ทางบก ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ	ม. ๖๘ เช่น ให้มีตลาด บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ ฯลฯ

อำนาจหน้าที่ของ อปท. ตามกฎหมายกำหนดแผน
และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท.

ประเภท อปท.	มาตรา ๑๖ (๓๑ เรื่อง)	มาตรา ๑๗ (๒๙ เรื่อง)
อบจ.		✓
เทศบาล	✓	
อบต.	✓	
เมืองพัทยา	✓	
กทม. (ม.๑๘)	✓	✓

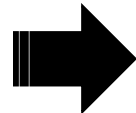
การใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ

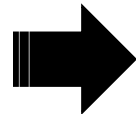
ระเบียบ มท. ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๓

การจัดซื้อจัดจ้าง

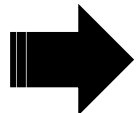
พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
และระเบียบกระทรวงการคลังฯ

การเบิกจ่ายเงิน

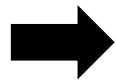
ระเบียบ มท. ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงินการฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน
และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗
(แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑)

การอุดหนุน

ระเบียบ มท. ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

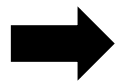
กำหนดค่าใช้จ่ายของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

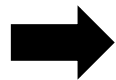
ระเบียบ มท. ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดการแข่งขันกีฬาและการ
ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

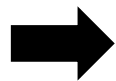
ระเบียบ มท. ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดการแข่งขันกีฬาและการ
ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

ระเบียบ มท. ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบ มท. ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดทำประกันภัยทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ฯลฯ

การอ้างอิงกฎหมาย

- กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535
พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฯลฯ
- ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- หนังสือสั่งการ
- ความเห็นของหน่วยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำพิพากษาศาลต่างๆ

อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

- (๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของ อปท. ให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ และนโยบาย
- (๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของ อปท.
- (๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายก ที่ปรึกษา และเลขานุการนายก
- (๔) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๕) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น

อำนาจหน้าที่ของสภาท้องถิ่น

ประชุมสภาสภาท้องถิ่นให้เป็นไปโดยถูกต้องระเบียบกฎหมาย

ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติ
ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

การควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกสภาท้องถิ่น

การตราข้อบัญญัติทั่วไปและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

การให้ความเห็นชอบในการดำเนินการของท้องถิ่น

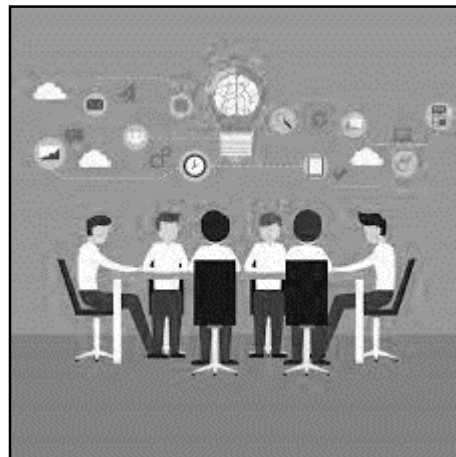
ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

(พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ๒๕๓๗ ม.๔๖)

หน้าที่ของสภาท้องถิ่น

- พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
- ควบคุมความประพฤติของสมาชิกสภาท้องถิ่น
- ให้ความเห็นชอบ อนุมัติ อนุญาต ในเรื่องต่างๆ ที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการที่กำหนดให้สภาท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ อนุมัติ หรืออนุญาต
- มีส่วนร่วมในการจัดทำและติดตามการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตามที่กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด
- การดำเนินการที่อยู่ในวงงานของสภาตามที่กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด

การประชุมสภาท้องถิ่น

การประชุมสภาท้องถิ่น

ระเบียบ ฯ ข้อ 33

-

ข้อ 36

รายงาน
การประชุม

ประเภท
สมัย
ประชุม

- พ.ร.บ.อบจ. ม.22, พ.ร.บ.เทศบาล ม.
24 และ พ.ร.บ.สภาตำบลและ อบต.

ม.53

- ระเบียบฯ ข้อ 20 ข้อ 21 ข้อ 36

ระเบียบ ฯ หมวด
6 การลงมติ
ข้อ 73 - ข้อ 86

ระเบียบ ฯ ข้อ 22
ข้อ 23 และข้อ 24

การเรียก
นัดประชุม

ประชุม
เปิดเผย -
ลับ

องค์
ประชุม
เลื่อน
ประชุม

- พ.ร.บ.อบจ. ม.27, พ.ร.บ.เทศบาล ม.
27 และ พ.ร.บ.สภาตำบลและอบต. ม.56

- ระเบียบฯ ข้อ 25

ระเบียบ ฯ ข้อ 31
ข้อ 32

การพิจารณาญาติ

การเสนอญาติ

การบรรจุ
ญาติ

การแถลง
เสนอ
ญาติ

การ
อภิปราย
ญาติ

การลงมติ

ระเบียบฯ ข้อ 38 ข้อ 39

ระเบียบฯ ข้อ 40

ระเบียบฯ หมวด 5
ข้อ 63 - ข้อ 72

ระเบียบฯ หมวด 6
ข้อ 73 - ข้อ 86

การเสนอญัตติ (ข้อ 38)

เสนอล่วงหน้าก่อนวันประชุม
ไม่น้อยกว่า 5 วัน *

การเสนอร่างข้อบัญญัติ
เกี่ยวกับการเงิน ต้องให้
ผู้บริหารท้องถิ่นรับรอง *

ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามข้อ 44

ญัตติ

ทำเป็นหนังสือ
(ตามแบบ)
ยื่นต่อประธานสภา

ผู้รับรองญัตติมีสมาชิกรับรอง 2 คน
เว้น มีสมาชิกไม่ถึง 8 คน
ให้มีผู้รับรอง 1 คน

ญัตติที่ไม่ต้องมีผู้รับรอง

1. ญัตติที่ผู้บริหารเสนอ *
2. ราษฎรเสนอร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ใหม่

เรื่องรื้อบ้าน ต้องไม่น้อยกว่า 24
ชม.
(ระเบียบ จ.3 พ.ศ. 2565)

(แบบแนบท้ายระเบียบที่ ๑)
แบบขอเสนอญัตติ

ที่ .....
วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอเสนอญัตติ

เรียน ประธานสภา .....(๑).....

ข้าพเจ้าขอเสนอ.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภา.....(๑).....เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) .....ผู้เสนอ
(.....)

สมาชิกสภา .....(๑).....

(ลงชื่อ) .....ผู้รับรอง
(.....)

สมาชิกสภา .....(๑).....

(ลงชื่อ) .....ผู้รับรอง
(.....)

สมาชิกสภา .....(๑).....

หมายเหตุ : จำนวนผู้รับรองให้เป็นไปตามที่ข้อบังคับการประชุมได้กำหนดไว้

ญัตติที่อาจเสนอด้วยวาจาในที่ประชุม

ข้อ ๓๘ พรรคห้า ญัตติดังต่อไปนี้อาจเสนอด้วยวาจาในที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้ โดยให้นำความใน
ข้อ ๓๙ มา ใช้บังคับ

(๑)ขอให้รับรองรายงานการประชุม

(๒)ขอให้รับรองรายงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการต่าง ๆ ที่สภาท้องถิ่นตั้งขึ้น

(๓)ขอปรึกษาหรือขอให้พิจารณาเป็นเรื่องด่วน

(๔)ขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติสามวาระรวดเดียวตามข้อ ๔๕

(๕)ญัตติตามข้อ ๔๑

(๖)ญัตติที่ประธานที่ประชุมเห็นควรอนุญาต

การบรรจุญัตติที่เสนอด้วยวาจา ให้ประธานที่ประชุมบรรจุ เข้าระเบียบวาระการประชุม
คราวนั้น

การแถลงเสนอญัตติ

➤ ประธานสภาท้องถิ่นต้องให้โอกาสแก่ ผู้เสนอญัตติ/ผู้แปรญัตติอภิปรายก่อน

➤ แต่ถ้ามีผู้เสนอญัตติ/ผู้แปรญัตติหลายคน ให้ประธานสภาอนุญาตให้อภิปรายได้ครั้งละหนึ่งคน

กรณีถือว่าถอนญัตติ (ข้อ ๕๖)

ถึงวาระพิจารณาแล้ว ผู้เสนอ/ผู้แปรญัตติ

- ไม่ขออภิปราย
- ไม่อยู่ในที่ประชุมสภา

ให้ถือว่าได้ถอนญัตติ/
คำแปรญัตตินั้น

❖ กรณีผู้บริหารเสนอญัตติ/แปรญัตติ
อาจมอบหมายให้บุคคลต่อไปนี้
เป็นผู้อภิปรายชี้แจงหรือแถลงแทนก็ได้

- รองนายกฯ
- เลขานุการนายกฯ
- ที่ปรึกษานายกฯ

ต้องทำเป็น
หนังสือ

ลำดับการอภิปราย/แปรญัตติ

ผู้เสนอญัตติ/ยื่นคำ
แปรญัตติแถลงญัตติ/
คำแปรญัตติ

ผู้คัดค้านญัตติ/ คำ
แปรญัตติ

ผู้สนับสนุนญัตติ/คำ
แปรญัตติ

ผู้สนับสนุน
ผู้คัดค้านญัตติ
/คำแปรญัตติ

ปิดอภิปราย
และลงมติ

การลงมติ

- ก่อนลงมติ ประธานต้องตรวจสอบว่าครบ องค์ประชุมหรือไม่
- ถ้าไม่ครบ ลงมติไม่ได้ (ข้อ ๗๖)

หนึ่งคนหนึ่งเสียง (ข้อ ๗๗)

การประชุมสภา

เปิดเผย

1. ยกมือพ้นศีรษะ
2. ยืนขึ้น
3. เรียกชื่อตามลำดับอักษร

ปกติ ให้ใช้วิธียกมือพ้นศีรษะ

เว้น ผู้บริหาร / สมาชิกไม่น้อยกว่า 3 คน เสนอ และที่ประชุมเห็นชอบ ให้ใช้วิธียืนขึ้น หรือเรียกชื่อตามลำดับอักษร

การประชุมลับ

✘ ในกรณี กม. กำหนดให้ออกเสียงลงคะแนนลับ

✘ กรณี ผู้บริหาร/สมาชิกไม่น้อยกว่า 1/3 ที่อยู่ในที่ประชุมเสนอ

ให้ออกเสียงลับและสภาเห็นชอบ

วิธีการ เขียนเครื่องหมายบนกระดาษใส่กล่องที่จัดให้ แล้วประธานเรียกชื่อตามลำดับอักษรนำซองมาใส่หีบด้วยตนเองต่อหน้าประธาน

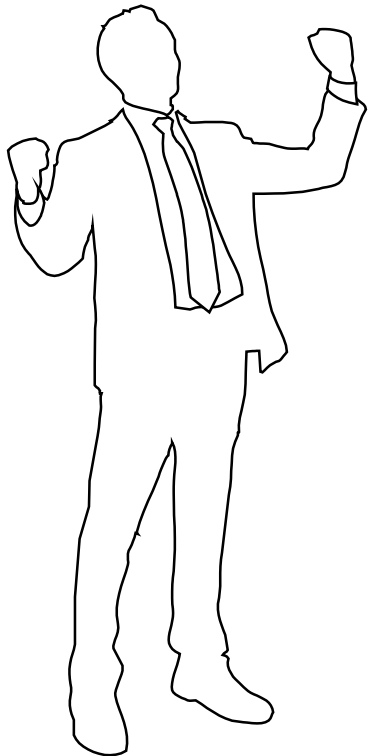
การนับคะแนนและประกาศลงคะแนน

➤ เมื่อนับเสร็จแล้วประธานต้องประกาศคะแนนทันที

➤ ให้ประกาศด้วยว่าได้คะแนนข้างมาก ครบตามจำนวนที่
กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่

(ระเบียบ มท. การประชุมสภาท้องถิ่นฯ ข้อ ๘๑)

มติที่ประชุม

- ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์
- เว้นแต่ กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

- กรณีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด (จะบอกเหตุผลด้วยหรือไม่ก็ได้)

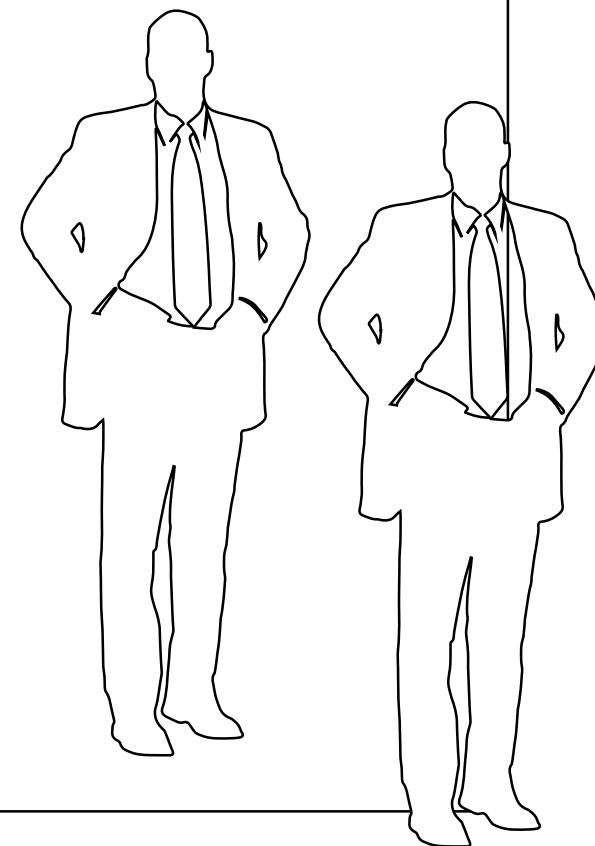
กรณีคะแนนเห็นชอบมากกว่า ไม่เห็นชอบ
แต่น้อยกว่า งดออกเสียง
จะถือว่าสภาท้องถิ่นมีมติอย่างไร

???

สภาท้องถิ่นกับการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารท้องถิ่น

ให้เป็นไปตาม

- ☐ กฎหมาย
- ☐ นโยบาย
- ☐ แผนพัฒนาท้องถิ่น
- ☐ ข้อบัญญัติ
- ☐ ระเบียบ
- ☐ ข้อบังคับของทางราชการ

การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารท้องถิ่น

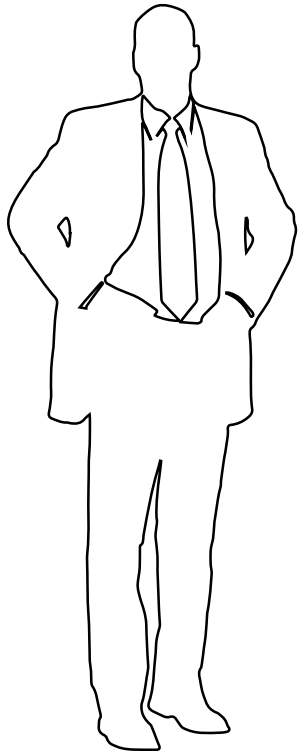
๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น

๓. การตั้งกระทู้ถาม

๔. การขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ

๕. การอนุมัติ/อนุญาต ที่กฎหมายกำหนดให้สภาท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณา

การตั้งกระทู้ถาม

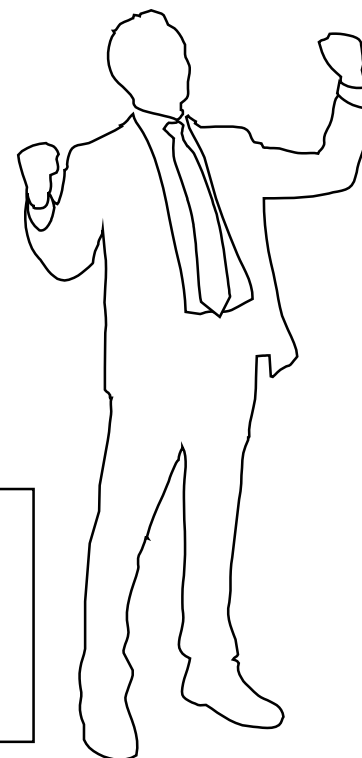
ในที่ประชุมสภาท้องถิ่น

สมาชิกสภาท้องถิ่นมีสิทธิถาม นายก/รองนายกฯ

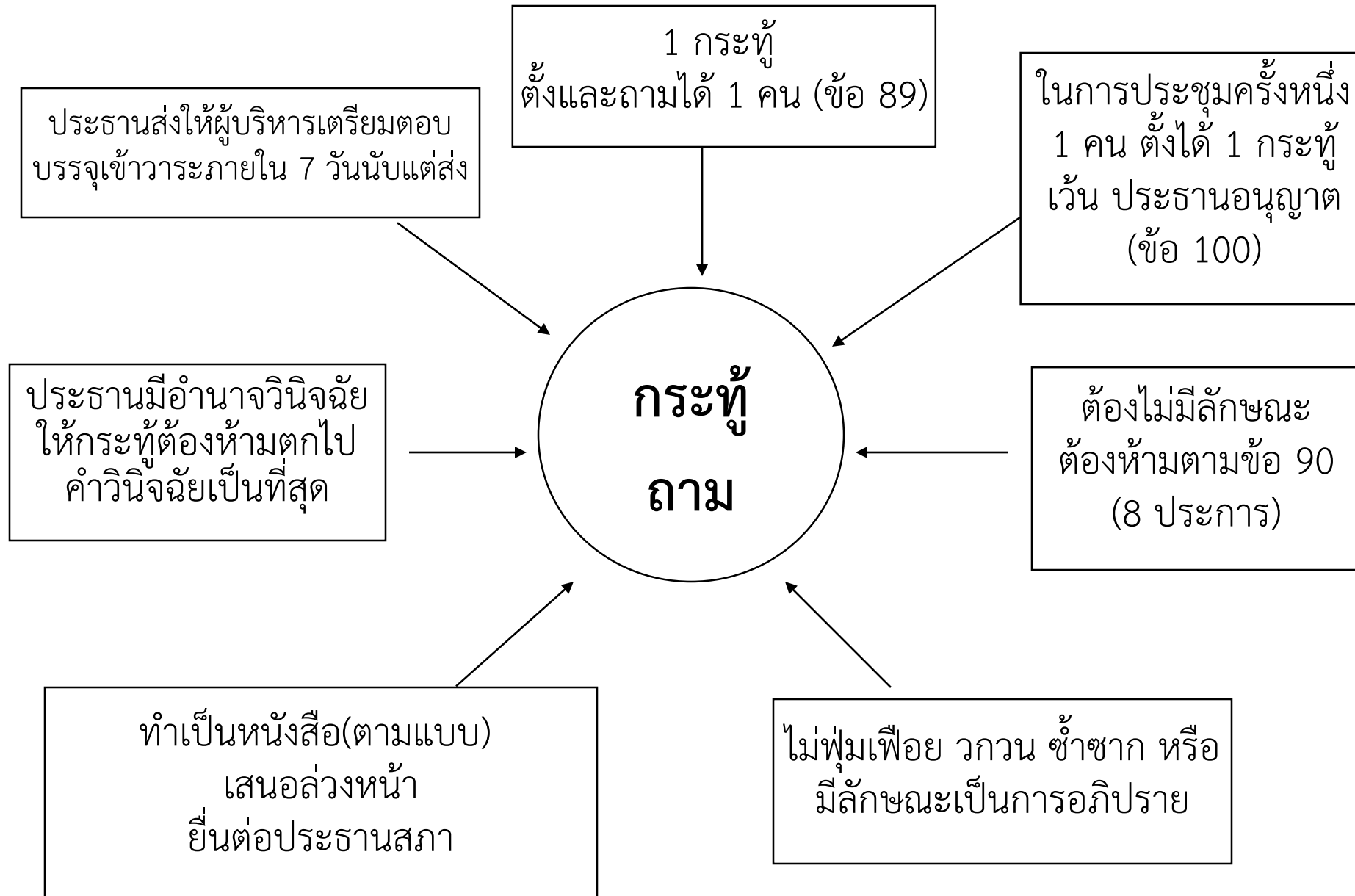
ในข้อความใดๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่

พ.ร.บ. อบจ. ม.๓๑, พ.ร.บ. เทศบาล ม.๓๑ , พ.ร.บ. อบต. ม.๕๖/๑

ระเบียบ มท. การประชุมสภาท้องถิ่น หมวด ๗ ข้อ ๘๗ – ข้อ ๑๐๒

หลักเกณฑ์การตั้งกระทู้ถาม

(แบบแนบท้ายระเบียบที่ ๖)
แบบเสนอกระทู้ถาม

ที่ .....

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอเสนอกระทู้ถาม

เรียน ประธานสภา .....(๑).....

ข้าพเจ้าขอขอตั้งกระทู้ถาม / กระทู้ด่วน.....(๖).....เรื่อง.....
.....(๗).....ดังต่อไปนี้

ฯ ล ฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) .....ผู้ตั้งกระทู้ถาม

(.....)

สมาชิกสภา .....(๑).....

การขอเปิดอภิปรายทั่วไป

สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่า ๑/๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไป

เพื่อให้นายกแถลงข้อเท็จจริง/แสดงความคิดเห็น ในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร

ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป ยื่นต่อประธานสภา

ให้ประธานสภากำหนดวันสำหรับอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่เร็วกว่า ๕ วัน

นับแต่วันได้รับญัตติ แล้วแจ้งให้นายก ทราบ

ไม่มีการลงมติ

ทำได้ครั้งเดียวในสมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง

(พ.ร.บ. อบจ. ม.๔๔/๒, พ.ร.บ. เทศบาล ม.๔๘ ทวาทศ , พ.ร.บ. อบต. ม. ๕๘/๗)

การอนุมัติ อนุญาต หรือให้ความเห็นชอบ ของสภาท้องถิ่น

การกระทำกิจการนอกเขต

การอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม / เงินทุนสำรองสะสม

ตามระเบียบ มท. ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการ
ตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๗ ข้อ ๘๘

การโอน/แก้ไขงบประมาณรายจ่าย/ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

ตามระเบียบ มท.ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ
๒๗ ข้อ ๒๘ และข้อ ๓๗

การอื่นตามกฎหมายที่กำหนดให้ต้องขออนุมัติ อนุญาต หรือขอ
ความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น

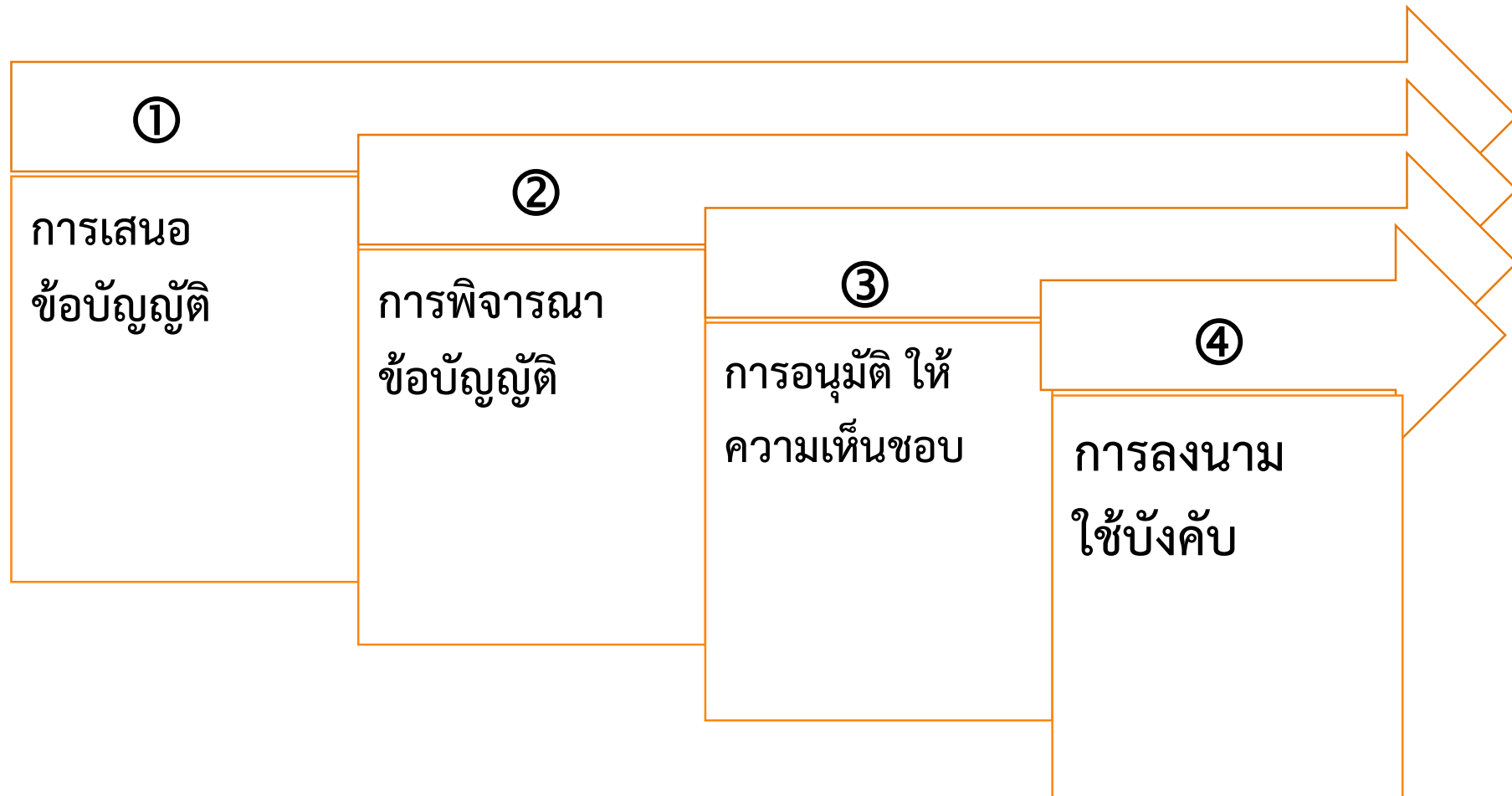
การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

๑. เพื่อปฏิบัติการให้เป็นตามหน้าที่ของ อบท. ตามที่กำหนดไว้ใน กม. จัดตั้ง อบท.
๒. เมื่อมี กม. บัญญัติให้ อบท. ตราข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือให้มีอำนาจข้อบัญญัติท้องถิ่น

(อบจ. : ม.๔๕ , ๕๑ เทศบาล : ม. ๖๐ อบต. : ม.๗๑

เมืองพัทยา : ม. ๗๐)

ขั้นตอนการตราข้อบัญญัติท้องถิ่น

การเสนอร่างข้อบัญญัติ

ผู้เสนอร่างข้อบัญญัติ

- ผู้บริหารท้องถิ่น
- สมาชิกสภาท้องถิ่น
- ประชาชน ตาม พ.ร.บ.การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ (รกจ. ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

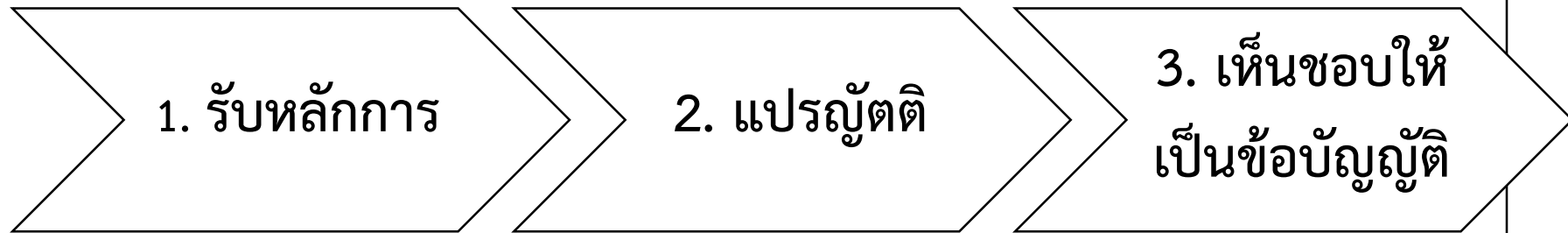
การเสนอร่างข้อบัญญัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

- เสนอโดยผู้บริหารท้องถิ่น (อบจ. : ม.๕๕/๑ เทศบาล :ม. ๖๒ จัตวา อบต. : ม.๘๗
- กรณีประชาชนเสนอ ให้ประธานสภาเสนอนายกฯ ให้คำรับรองภายใน ๓๐ วันนับแต่ได้รับคำร้อง (ม. ๑๒ พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕

- รูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาที่เสนอตามที่กำหนดในระเบียบ มท. ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติของสภาท้องถิ่น

- ๑ ต้องพิจารณาเป็น ๓ วาระ

- ๑ แต่สภาท้องถิ่นจะอนุมัติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียวก็ได้

เว้น ข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณา 3 วาระรวดเดียวไม่ได้

และต้องมีเวลาเสนอคำแปรญัตติไม่น้อยกว่า ๒๔ ชม.

(ระเบียบ ข้อ ๔๕)

ข้อบัญญัติงบประมาณต้องมีเวลาเสนอคำแปรญัตติ
ไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง

สภาต้องกำหนดเวลาเสนอคำแปรญัตติ
กำหนดอย่างไร ?

การแปรรูป

ให้คณะกรรมการแปรรูปพิจารณาโดยละเอียด (ข้อ ๔๙)

การนัดประชุมครั้งแรกของคณะกรรมการแปรรูป
(เลขานุการสภาท้องถิ่นเป็นผู้นัด) (ข้อ ๑๐๙)

การแจ้งนัดประชุมคณะกรรมการแปรรูปให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นทราบ
ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง (ข้อ ๑๑๕)

กรณีไม่มีผู้แปรรูป ???

ผู้แปร

ผู้บริหารท้องถิ่น / สมาชิกสภาท้องถิ่น

วิธีแปร

ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้า เป็นหนังสือ

ผู้รับรอง

สมาชิกเสนอ — ต้องมีสมาชิกรับรอง
ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอ ???

ต่อใคร

ให้เสนอต่อคณะกรรมการแปรญัตติ/ประธานคณะกรรมการแปรญัตติ

แบบ

แบบเสนอคำแปรญัตติ (แบบทำยระเบียบที่ ๕)

ลักษณะคำแปรญัตติ

- ❖ ขอลดรายจ่าย
- ❖ ขอลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่าย
- ❖ เพิ่มรายจ่ายขึ้นใหม่ / เพิ่มเติมรายจ่าย
- ❖ เปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงินที่อนุมัติจ่าย

ห้ามแปรญัตติในรายการและจำนวนเงิน
ซึ่งมีข้อผูกพัน (ข้อ ๖๑)

- ❖ ต้องมีสมาชิกรับรอง
- ❖ แปรได้ - ขอลดรายจ่าย/ ขอลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่าย
- ต้องมีคำรับรองของนายก -เพิ่มรายจ่ายขึ้นใหม่ / เพิ่มเติมรายจ่าย/เปลี่ยนแปลง (ข้อ ๖๐)

ส.จ./ส.ท.

- ❖ ต้องมีสมาชิกรับรอง
- ❖ แปรได้ เฉพาะ ขอลดรายจ่าย /ขอลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่าย
- แปรไม่ได้ ---เพิ่มรายจ่ายขึ้นใหม่ / เพิ่มเติมรายจ่าย/เปลี่ยนแปลง (พ.ร.บ.อบต. ม.๘๗)

ส.อบต.

- ไม่ต้องมีสมาชิกรับรอง
- แปรญัตติได้ทั้ง ๔ ลักษณะ
  - ขอลดรายจ่าย
  - ขอลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่าย
  - เพิ่มรายจ่ายขึ้นใหม่ / เพิ่มเติมรายจ่าย
  - เปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงินที่อนุมัติจ่าย

ผู้บริหาร

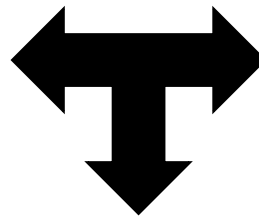
ตัวอย่าง ๑ การแปรญัตติ

ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ อบต.ฟ้าประทาน

ข้อ ... โครงการก่อสร้างถนน คสล. สายหลัก หมู่ที่ ๑ ระยะทาง ๑ กิโลเมตร จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- สมาชิก ก. แปรญัตติลดเหลือ ๘๐๐,๐๐๐ บาท
- มติคณะกรรมการแปรญัตติ

คงตามร่างเดิม
สมาชิก ก. ไม่สงวน
คำแปรญัตติ

เห็นเป็นอย่างอื่น
(๘๐๐,๐๐๐ บาท)
สมาชิก ก. สงวนคำแปรญัตติ

เห็นด้วยกับ คำ
แปรญัตติ
(๘๐๐,๐๐๐ บาท)

ตัวอย่าง ๒ การแปรญัตติ

ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เทศบาลตำบลเทพบันดาล

ข้อ ... โครงการก่อสร้างเสาไฟเทพบันดาล ริมถนนสายรอง หมู่ที่ ๑ ระยะทาง ๑ กิโลเมตร จำนวน ๒๐ ต้น ราคาต้นละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

➤ ไม่มีสมาชิกยื่นคำแปรญัตติ

➤ ในชั้นการประชุมคณะกรรมการแปรญัตติ

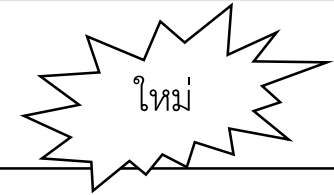
กรรมการ A มีความเห็นให้ตัดทั้งโครงการ

กรรมการ B + กรรมการ C ให้คงตามร่างนายก

หลังมีมติในโครงการนี้ กรรมการ A สงวนความเห็น

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติที่ประชาชนเสนอ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕
- ระเบียบ มท. ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น แก้ไขเพิ่มเติมโดย ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕

ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อเพื่อเข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่น
(ข้อ 56 วรรคหนึ่ง)

ผู้แทนของผู้เข้าชื่อมีสิทธิชี้แจงหรือเสนอข้อเท็จจริงหรือความเห็นเกี่ยวกับร่าง
ข้อบัญญัติที่เสนอได้ (ข้อ 56 วรรคหนึ่ง)

สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับร่าง
ข้อบัญญัตินั้น (ข้อ 56 วรรคสาม)

ให้สภาท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามลำดับรายชื่อผู้แทนเป็นกรรมการวิสามัญไม่น้อย
กว่าหนึ่งในสาม (1/3) ของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด (ข้อ 107 วรรคสอง)

ระยะเวลาที่สภาต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

อปท.	เงื่อนไข	มาตรา
อบจ.	ไม่มีกำหนดเวลา	-
เทศบาล	ไม่มีกำหนดเวลา	-
อบต.	60 วัน	ม. 87

การกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติ

อปท.	อัตราโทษ		มาตรา
	จำคุก	ปรับ	
อบจ.	ไม่เกิน 6 เดือน	ไม่เกิน 10,000 บาท	ม.51
เทศบาล	-	ไม่เกิน 1,000 บาท	ม.60
อบต.	-	ไม่เกิน 1,000 บาท	ม.71

ข้อพิจารณาในการจัดทำข้อบัญญัติ

- ☐ มีกฎหมายให้อำนาจ อปท. ออกข้อบัญญัติ
- ☐ (การอ้างบทมาตรากฎหมายที่ให้อำนาจ)

☐ รูปแบบ

☐ ขั้นตอนการตรา/ออกข้อบัญญัติ

☐ ขอบเขตเนื้อหา ขอบด้วยกฎหมาย

ถาม- ตอบ

ขอบคุณและสวัสดี